

မာတိကာ

* စာရေးသူ၏အမှာစာ ၁၁

၁။ ဩဂတ်စတပ်ဆီစာ (B.C. ၆၃ - A.D. ၁၄) ၁၆

၂။ ဖရန်းစစ်ဘာကွန် (၁၅၆၁-၁၆၂၆) ၁၉

၃။ နပိုလီယံ (၁၇၆၉-၁၈၂၁) ၂၂

၄။ ဂျော့ဟင်နရီဘောရီး (၁၈၀၃-၁၈၈၁) ၂၆

၅။ ဝီလျံဂျိတ်စပီးယား (၁၅၆၄-၁၆၁၆) ၂၉

၆။ ချားလ်ဒ်စ်ကင်း (၁၈၁၂-၁၈၇၀) ၃၁

၇။ ဝီလီယမ်ဘာလ်စ် (၁၇၅၇-၁၈၂၇) ၃၄

၈။ လူးဝစ်ကာရီး (၁၈၃၂-၁၈၉၈) ၃၈

၉။ အင်ဒရူးကာနက်ဂျီ (၁၈၃၅-၁၉၁၉)၊ ကမ္ဘာကျော်သံမဏိသွေးကြီးနှင့် အများအတွက် ဒေါ်လာသန်း (၃၀၀)ကို လှူဒါန်းခဲ့သူ ၄၁

၁၀။ ချက်ကော့စ် (၁၈၆၀-၁၉၀၄) ၄၅

လူသားဝါဒကို လက်ခံသူစာရေးဆရာ၊ ပြဇာတ်ဆရာ

၁၁။ ကာဗင်တက်စ်(၁၅၄၇-၁၆၁၆) ၄၈

ထောင်အကြိမ်ကြိမ်ကျခံရင်း အကောင်းဆုံးဝတ္ထုကြီးကိုရေးခဲ့သူ

၁၂။ သောမတ်စ်ကာလိုင် (၁၇၉၅-၁၈၈၁) ၅၁

ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးစာအုပ်နှင့် ကမ္ဘာကျော်ဖြစ်လာသူ

၁၃။ ပိုင်ရီကျူရီ (၁၈၅၉-၁၉၀၆) နှင့် မာရီကျူရီ (၁၈၆၇-၁၉၃၄) ၅၄

နိုဘဲလ်ဆုရ သိပ္ပံပညာရှင်ဇနီးမောင်နှံ

၁၄။ ရောဘတ်ဘန်းစ်(၁၇၅၉-၁၇၉၆) ၅၈

စိတ်ကူးယဉ်ကဗျာလမ်းကြောင်းကို စတင်ဖောက်လုပ်ပေးခဲ့သူ

၁၅။ ဂျွန်ဘန်ယန် (၁၆၂၈-၁၆၈၈) ၆၁

ခရောင်းလမ်းပေါ်လျှောက်လှမ်းရင်း အကောင်းဆုံးစာအုပ်များကို ရေးခဲ့သူ

၁၆။ ပိုင်ရီကော့နဲလ် (၁၆၀၉-၁၆၈၄) ၆၄

ပထမဦးဆုံး ပြင်သစ်ပြဇာတ်ဆရာကြီး

၁၇။ ဂျွန်စ်ကွတ်စ်(၁၇၂၈-၁၇၇၉) ၆၇

ဩစတြေးလျနှင့် နယူးဇီလန်ကျွန်းများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သူ

၁၈။ ဂျိုးဇက်ကွန်းရက် (၁၈၅၇-၁၉၂၄)၊ ပိုလန်ဝတ္ထုရေးဆရာ ၇၁

၁၉။ ကွန်ပျူးဆီးယတ်စ်(၅၅၀-၄၇၉ B.C) ၇၄

ကမ္ဘာကျော်တရုတ်တွေးခေါ်ရှင်ကြီး

၂၀။ ခရစ္စတိုဖာကိုလံဘတ်စ် (၁၄၅၁-၁၅၀၆) ၇၉

ကမ္ဘာသစ်ခေါ် အမေရိကတိုက်ကိုတွေ့ရှိခဲ့သူ

၂၁။ ရောဘတ်ဘရော့စ်နှင့် (၁၈၁၂-၁၈၈၉)နှင့် ၈၄

အဲလဗွာဘက်ဘားရက်(၁၈၀၆-၁၈၆၁)

လူကမ္ဘာကို ကဗျာအလှဆင်ပေးခဲ့သည့် ဇနီးမောင်နှံ

၂၂။ ဂျော့ဂေါ်ဒွင်ဘိုင်ရွန်(၁၇၈၈-၁၈၂၄) ၈၇

ဘဝမှာ ကိုယ်ကြိုက်သည့်ပုံစံနှင့် နေထိုင်သွားသူစာဆို

၂၃။ ဆင်ဖြူယယ်တေလာကောလားရစ် (၁၇၇၂-၁၈၃၄) ၉၁

ထင်ရှားသော စာဆို၊ ဒဿနဆရာကြီး

၂၄။ ဆီဆာရီ (၁၀၆-၄၃B.C) ၉၅

ရောမစာရေးဆရာနှင့် နိုင်ငံရေးသုခမိန်

၂၅။ ဂျူးလိယတ်ဆီဇာ (၁၀၂-၄၄ B.C) ၉၈

ရောမသမိုင်းတွင် အထင်ရှားအကြီးကျယ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်

၂၆။ ဘင်ဂျမင်ဖရင့်ကလင် (၁၇၀၆-၁၇၉၀) ၁၀၀

အမေရိကန်နိုင်ငံရေးသမား၊ စာရေးဆရာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး

၂၇။ ဂျော့အိလီးယော့တ်(၁၈၁၉-၁၈၈၀) ၁၀၂

၁၉ ရာစု၊ အင်္ဂလိပ်ရသဝတ္ထုရေးစာရေးဆရာမကြီး

၂၈။ အဲလ်ဘတ်အိုင်စတိုင်း (၁၈၇၉-၁၉၅၅) ၁၀၄

၂၀-ရာစု၏ အထူးခြားဆုံးသော သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး

၂၉။ သောမတ်စ်အက်ဒီဆင် (၁၈၄၇-၁၉၃၁) ၁၀၇

ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး လင်းထိန်လှပအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သူ

၃၀။ ဂျွန်ဒရိုင်ဒင် (၁၆၃၁-၁၇၀၀) ၁၀၉

မြေအုတ်တိုပြုလေရာ ကျောက်အုတ်တိုဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သူ စာပေဗိသုကာကြီး

၃၁။ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး (၂၃၂-B.C တွင်ကွယ်လွန်) ၁၁၂

အရှေ့တောင်အာရှဒေသသို့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပို့ဆောင်ပေးခဲ့သူ

၃၂။ အဲလက်ဇန္ဒားဂျူးမား (၁၈၀၂-၁၈၇၀) ၁၁၄

မောင်ရင်မောင်မယ်မဝတ္ထုဖြင့် မြန်မာတို့အား မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သူ

၃၃။ ဆာအာသာကွန်နှင့်ဒိုင်း (၁၈၅၉-၁၉၃၀) ၁၁၇

သူဝတ္ထုများကို ဘာသာပေါင်း (၂၂)မျိုးနှင့် ပြန်ဆိုခြင်းခံရသူ

၃၄။ ဒိုင်အိုဂျိုးစ် (၄၁၂-၃၂၃B.C) ၁၂၀

လူလောကတွင် အပေါ့ပါးဆုံးနေထိုင်သွားသူဒဿနပညာရှင်ကြီး

၃၅။ ဆိုကရေးတီးစ် (၄၆၉-၃၉၉ B.C) ၁၂၃

အမှန်တရားကို အသက်နှင့်လဲသွားသူ ဂရိပညာရှိကြီး

၃၆။ ဒင်းနစ်ဒီဒါရော့ (၁၇၁၃-၁၇၈၄) ၁၂၆

ကမ္ဘာကျော်ပြင်သစ်စွယ်စုံကျမ်းကြီးကို နှစ် (၂၀)ကြာအောင်ပြုစုခဲ့သူ

၃၇။ ဒင်နီယယ်ဒီဗိုး (၁၆၆၀-၁၇၃၁) ၁၂၉

ရော်ဘင်ဆင်ခရူးဆိုးဝတ္ထုကြီးဖြင့် ကမ္ဘာကျော်ခဲ့သူ

၃၈။ ရပ်ဖါဒီအီမာဆင် (၁၈၀၃-၁၈၈၂) ၁၃၂

လူငယ်စာရေးဆရာများစွာကို မြေတောင်မြှောက်ပေးခဲ့သူ

၃၉။ ချောဆာ (၁၃၄၀-၁၄၀၀) ၁၃၄

အင်္ဂလိပ်စာပေအဆင့်မြင့်မြင့်နှင့်ရေးဖွဲ့နိုင်သည့် အင်္ဂလိပ်တော်ဝင်စာဆို

၄၀။ အိုမာခယမ် (၁၁-ရာစု A.D) ၁၃၇

အထင်ရှားဆုံးသော ပါးရှားစာဆို

၄၁။ ဟိုးမား (၈-ရာစု-၇ရာစု B.C) ၁၃၉

ရှေးဟောင်းဂရိသမိုင်းမှာ အထင်ရှားဆုံးစာဆိုကြီး

၄၂။ ဂျိုးနော်စတင် (၁၇၇၅-၁၈၁၇) ၁၄၁

စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်ရေးကို ဦးထိပ်ထားသော အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာမကြီး

၄၃။ ဘရွန်တေညီအစ်မ(သို့မဟုတ်)ချားလောတ်ဘရွန်တေ (၁၈၁၆-၁၈၅၅)နှင့် အမ်မလီဘရွန်တေ (၁၈၁၈-၁၈၄၈) ၁၄၅

၄၄။ ချားလ်ဒ်စ် (၁၈၀၉-၁၈၈၂) ၁၅၀

ဘာသာရေးနှင့် ဆန်းကွဲပြီး သက်ရှိများ၏ ဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့သူ

၄၅။ ဗက်စကို ဒဂါးမား(၁၄၆၀-၁၅၂၄) ၁၅၃

ဥရောပမှ အိန္ဒိယသို့သွားရာ ရေလမ်းခရီးကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသူ

၄၆။ ရှယ်လီ (၁၇၉၂-၁၈၂၂) ၁၅၇

အင်္ဂလိပ်ကဗျာလောက၏ တံခွန်စိုက်စာဆိုကြီး

၄၇။ ဒန်တေ (၁၂၆၅-၁၃၂၁) ၁၆၀

အီတလီအချစ်ကဗျာစာဆိုကြီး

၄၈။ ဝီလျံဝါဒီစီဝါသ် (၁၇၇၀-၁၈၅၀) ၁၆၄

အင်္ဂလိပ်စိတ်ကူးယဉ်သဘာဝဓမ္မစာဆို

၄၉။ တော်စတိုင်း (၁၈၂၈-၁၉၁၀) ၁၆၆

ကမ္ဘာ့အကြီးကျယ်ဆုံး ဝတ္ထုကြီးကိုရေးသူ

၅၀။ အော့ရာဟမ်လင်ကွန်း (၁၈၀၉-၁၈၆၅) ၁၆၈

ကျွန်ုပ်တို့ကို အသက်နှင့်လဲပြီး တိုက်ဖျက်ပေးခဲ့သူ

၅၁။ ဘားနတ်ရှော့ (၁၈၅၆-၁၉၅၀) ၁၇၁

အင်္ဂလိပ်ပြဇာတ်ဆရာတွေအပေါ် လွှမ်းမိုးထားနိုင်သူ

၅၂။ ဆာဝေါလ်တာစကော့တ် (၁၇၇၁-၁၈၃၂) ၁၇၃

ကြီးမြတ်သောအချစ်ဝတ္ထုရေးစာရေးဆရာကြီး

၅၃။ ဂျွန်ရပ်စ်ကင်(၁၈၁၉-၁၉၀၀) ၁၇၆

ဝီတိုးရီးယန်းခေတ်အကျော်ကြားသော ဗြိတိသျှစာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာကြီး

၅၄။ ပွတ်ရ်ကင်(၁၇၉၉-၁၈၃၇) ၁၇၉

ရုရှခေတ်သစ်စာပေကို တည်ထောင်ပန်တီးပေးခဲ့သူ

၅၅။ တိုလမီ (A.D- ၂-ရာစု) ၁၈၁

ကမ္ဘာကြီးမြေပုံကို ရေးဆွဲ၍ ပထဝီပညာကို နိဒါန်းဖို့ရေးခဲ့သူ

၅၆။ အဲလက်ဇန္ဒားပုပ်(၁၆၈၈-၁၇၄၄) ၁၈၃

ဩဂတ်စတန်ခေတ်ရဲ့ အကျော်ကြားဆုံးကဗျာစာဆို

၅၇။ ပလေတို (၄၂၈-၃၄၇B.C) ၁၈၅

ကမ္ဘာ့ပထမဦးဆုံး အကယ်ဒမီကို တည်ထောင်သူဂရိပညာရှင်ကြီး

၅၈။ အဲဖရက်နိုဘဲလ် (၁၈၃၃-၁၈၉၆) ၁၈၇

ကမ္ဘာ့နိုဘဲလ်ဆုကြီးကို စတင်တည်ထောင်ပေးခဲ့သူ

၅၉။ ရာဘင်ဒရာနတ်သံတရီး (၁၈၆၁-၁၉၄၁) ၁၈၉

ဘင်္ဂါလီစာပေသစ်ကို ဦးဆောင်ခဲ့သူ

၆၀။ မိုက်ကယ်ဒီမွန်တီနီး(၁၅၃၃-၁၅၉၂) ၁၉၁

၁၆-ရာစု ပြင်သစ်အက်ဆေးရေး၊ စာရေးဆရာကြီး

၆၁။ မိုလျဲ(၁၆၂၂-၁၆၇၃) ၁၉၃

ပြင်သစ်ဟာသပြဇာတ်ဆရာကြီး

၆၂။ မိုက်ကယ်အိန်ဂျဲလို့ (၁၄၅၅-၁၅၆၄) ၁၉၅

ကမ္ဘာ့အကြီးမြတ်ဆုံးသောပန်းပုအနုပညာရှင်

၆၃။ မာကိုပိုလို (၁၂၅၄-၁၃၂၄) ၁၉၇

ကမ္ဘာ့အရှည်လျားဆုံးခရီးကို သွားခဲ့သူ ဗင်နစ်ခရီးသည်ကြီး

၆၄။ မာဂျယ်လန် (၁၄၈၀-၁၅၂၁) ၂၀၀

ပေါ်တူဂီနယ်သစ်ရှာဖွေရာအခါ

၆၅။ မကောလေး (၁၈၀၀-၁၈၅၉) ၂၀၂

ဗြိတိသျှသမိုင်းပညာရှင်၊ စာရေးဆရာ

၆၆။ လောင်းဖဲလိုး (၁၈၀၇-၁၈၈၂) ၂၀၄

ထင်ရှားသော အမေရိကန်စာဆိုကြီး

၆၇။ ဒေးဗစ်လျိုက်ဂျော့ (၁၈၆၃-၁၉၄၅) ၂၀၆

အိန္ဒိယဆုံးအဆင့်မှ အမြင့်ဆုံးသို့ တက်ရောက်လာသူ

၆၈။ ဘစ်စမတ် (၁၈၁၅-၁၈၉၈) ၂၀၈

ခေတ်သစ်ဂျာမနီနိုင်ငံကိုတည်ထောင်သူ

၆၉။ လီယိုနာဒိုဒါဗင်ချီ (၁၄၅၂-၁၅၁၉) ၂၁၂

အလယ်ခေတ်၏ အကျော်ကြားဆုံး ပန်းချီဆရာကြီး

၇၀။ ကစ်ပလင် (၁၈၆၅-၁၉၃၆) ၂၁၅

နိုဘဲလ်ဆုရ အိန္ဒိယနိုင်ငံသား အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး

၇၁။ ဘီသိုဗင် (၁၇၇၀-၁၈၂၇) ၂၁၇

ကြီးကျယ်ထင်ရှားသော ကမ္ဘာကျော် ဂီတပညာရှင်ကြီး

၇၂။ ဟားဘတ်ဒေးဗစ်လောရင်း (၁၈၈၅-၁၉၃၀) ၂၂၁

အရာတိုင်းမှာ တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ခံယူသူအင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုရေးဆရာ

၇၃။ ဆင်ဖြူယယ်ရွန်ဆင် (၁၇၀၉-၁၇၈၄) ၂၂၃

အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကြီးကို ၉-နှစ်အချိန်ယူဖြုတ်ခဲ့သူ

၇၄။ သောမတ်ဂျက်ဖာဆင် (၁၇၄၃-၁၈၂၆) ၂၂၆

အမေရိကန်လူတ်လပ်ရေး ကြေညာစာတမ်းရေးဆွဲခဲ့သူ

၇၅။ ဗစ်တာဟူးဂိုး (၁၈၀၂-၁၈၈၅) ၂၂၈

ပြင်သစ်စိတ်ကူးယဉ်ကဗျာများကို ကမ္ဘာ့စာပေနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသူ

၇၆။ သောမတ်ဟာဒီ (၁၈၄၀-၁၉၂၈) ၂၃၀

ကျေးလက်ဒေသအလှအပကိုမြတ်နိုးသောကျေးလက်စာဆို

၇၇။ ဟန်နီဘောလ် (၂၄၇-၁၈၃ B.C) ၂၃၃

ရောမသမိုင်းဝင် အာဇာနည်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး

၇၈။ အော်လီဗားဂိုးလ်စမစ် (၁၇၂၈-၁၇၇၄) ၂၃၆

ဆင်းရဲလွန်း၍ စာ-စရေးပြီး ကျော်ကြားလာသူစာရေးဆရာ

၇၉။ ဂလက်စတုန်း (၁၈၀၉-၁၈၉၈) ၂၃၈

အင်္ဂလန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် (၄)ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ

၈၀။ မဟတ္တမဂန္ဒီ (၁၈၆၉-၁၉၄၈) ၂၄၀

အကြမ်းမဖက်သောနည်းဖြင့် အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ

၈၁။ ဂယ်လီလီယို (၁၅၆၄-၁၆၄၂) ၂၄၄

ကမ္ဘာ့ပထမဦးဆုံး အာကာသသိပ္ပံပညာရှင်ကြီး